

បន្ទីរកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

រុក្ខាប្រមាញ់

អាសយដ្ឋានទំនាក់ទំនង: ផ្លូវលេខ ១០៣ (តាខ្មៅ)

ទំនាក់ទំនងទូរស័ព្ទ: (០២៣ ៩៨៣ ៤៦១)

(០១២ ៨២៤ ៤២៥)

ឧបត្ថម្ភដោយ: អង្គការវិទ្យាសាស្ត្រ VVOB

ឆ្នាំ ២០១០

ដំណាំរុក្ខាប្រមាញ់

១-ស្ថានភាពទូទៅ

នៅប្រទេសកម្ពុជា គ្រប់ជាប្រភេទបន្លែមួយយ៉ាងសាមញ្ញ ដែលប្រជាជនគ្រប់គ្នាតែងតែប្រើប្រាស់ធ្វើជាបន្លែក្នុងជីវភាព ប្រចាំថ្ងៃ ។ គេអាចដាំដុះវាជាលក្ខណៈចំការធំៗ និងជាលក្ខណៈ សួនបន្លែចំរុះនៅតាមគ្រួសារ ។

២. បច្ចេកទេសដាំដុះ

រដូវកាលដាំដុះ

- រដូវប្រាំង: គេចាប់ផ្តើមសាបកូននៅខែតុលា ហើយដាំខែវិច្ឆិកា ប្រមូលផលខែមករា ដល់ ខែមិនា ។
- រដូវវស្សា: គេអាចសាបនៅខែឧសភា និងដាំនៅខែមិថុនា ប្រមូលផលនៅខែសីហា និង ខែតុលា ពិសេសតំបន់ខ្ពង់រាប ។

ការជ្រើសរើសពូជ

- ពូជមានប្រភពច្បាស់លាស់ (ពូជបង្កាត់ Hybrid F₁ ឬពូជក្នុងស្រុក)
- ពូជធន់នឹងជំងឺ សត្វល្អិត
- គ្រាប់ពូជត្រូវមានសុខភាពល្អ
- មានអាយុកាលលូតលាស់ខ្លី
- សមស្របតាមតំបន់ដាំដុះ និងតំរូវការទីផ្សារ
- មានដំណុះចាប់ពី ៨៥-៩០%
- ចំនួនពូជប្រើក្នុង១ហិកតាពី ១៥០-២០០ក្រាម ។

ការរៀបចំដី

ត្រូវរាស់ប្រមូលស្មៅ កាកសំណល់ដំណាំចាស់ៗយក ទៅដុត ឬយកចេញពីចំការ បន្ទាប់មកភ្ជួរហាលដីរយៈពេលពី ៥-៧ថ្ងៃ ដើម្បីឱ្យស្មៅងាប់ និងផ្តាច់ជីវិតពពួកសត្វល្អិតចង្រៃ ផ្សេងៗនៅក្នុងដី ។ ក្រោយមកទើបរាស់បំបែកដីឱ្យម៉ត់ និង ក្បែរដីអោយស្មើពី ៣-៤លើក និងលើករងកំពស់ ២៥-៣០ សង្កីម៉ែត្រទទឹងរង ១២០ សង្កីម៉ែត្រ បណ្តោយរងតាមផ្ទៃដី ជាក់ស្តែង ។

ការដាំដុះ

ក-ការសាបគ្រាប់: គ្រាប់គ្រប់គូចល្អិត សំប៉ែត សំបករឹង ហើយក្រាស់ មុននឹងសាបគ្រាប់ពូជត្រូវយកមកសំអាតជាមុន សិន បន្ទាប់មកយកទៅហាលថ្ងៃរយៈពេល ១ ទៅ ២ ម៉ោង ក្រោយមកទៀត ត្រូវយកទៅត្រាំទឹកក្តៅអ៊ុនៗ (ត្រាំគ្រាប់ពូជ នៅក្នុងទឹកក្តៅ ៥០អង្សាសេ ដោយលាយទឹកក្តៅ ១ ទឹក ត្រជាក់២) រយៈពេល ១៥-២០នាទី ។ រួចទើបទៅត្រាំទឹក ត្រជាក់ធម្មតា ១យប់ បន្ទាប់មកយកទៅផ្តាច់ ២យប់ នៅពេល គ្រាប់គ្រប់ដុះពន្លកសៗ ដំបូងអាចយកទៅសាប ឬ ដាក់ក្នុង កន្លែងបានហើយ ។

របៀបសាបគ្រាប់លើថ្នាលធម្មតា: ដំបូងត្រូវរកទីតាំង ថ្នាលសាបគី ដីស្រឡះ ដីទួលស្រស់ទឹក មានជីជាតិល្អ បន្ទាប់ មកត្រូវកាប់ហាលដីអោយស្ងួត ទើបលើករងអោយបានត្រឹម ត្រូវ ដីលើករងត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឱ្យម៉ត់ល្អក្បែរ និងរាបស្មើទើប យកជីកំប៉ុស្តិ៍ក្នុងបរិមាណ ១៥តោន/ហិកតា បន្ទាប់មករាស់លប់ ជីទាំងនោះអោយកប់ជ្រៅទៅក្នុងដី ។

ការសាបគ្រាប់ពូជ៖ ត្រូវធ្វើឡើងជាបន្ទាន់ ដោយសាប
ឱ្យរង្វើលល្មម ក្រោយសាបហើយ ត្រូវរោយកំទេចចំបើងខ្លីៗ
ពីលើតាមក្រោយ ដើម្បីការពារសំណើមដី បន្ទាប់មកស្រោច
ទឹកអោយជោគ។ ការស្រោចទឹក ដកស្មៅ និងជីបំប៉នត្រូវធ្វើ
ឡើងជាប្រចាំ ដើម្បីឱ្យកូនដំណុះលូតលាស់បានល្អ ក្រោយ
សាបរយៈពេលពី ២០-២៥ថ្ងៃ អាចដកយកទៅដាំបាន។

ខ-ការដាំដុះ បន្ទាប់ពីលើករងរួច ត្រូវកាប់រណ្តៅតាម
បណ្តោយរង ឬផ្ទាល់។ ចន្លោះជួរ ១-១.២ម៉ែត្រ ចន្លោះគុម្ព
៧០-៨០សង្កឹមម៉ែត្រ ១គុម្ព ដាំ១ដើម។ ជំរៅរណ្តៅដែលត្រូវ
កាប់គឺ ៨-១០ សង្កឹមម៉ែត្រ ក្នុងករណីកូន គ្រប់សាបលើផ្ទាល់
ផ្ទាល់ គេត្រូវស្រោចទឹកកូនគ្រប់ឱ្យជោគ រយៈពេល ២០-
៣០នាទី មុននិងដកយកទៅដាំ ដើម្បីបន្ថយការដាច់បូស។
កូនគ្រប់ត្រូវដកពីពេលព្រឹក បន្ទាប់មកយកទៅដាក់ក្នុង
ឧបករណ៍ដូចជា កញ្ជើ ឈ្នី កញ្ជា។ ស្រោចទឹកអោយ
ជោគ រក្សាទុកនៅក្រោមម្លប់ ធ្វើយ៉ាងណាឱ្យកូនគ្រប់មាន
សភាពរឹងមាំផងកំដៅថ្ងៃ ទើបយកទៅដាំនៅពេលថ្ងៃរសៀល
ចាប់ពីម៉ោង ពីរ រហូតដល់ពេលល្ងាចត្រជាក់ ក្រោយពីដាំភ្លាម
ត្រូវស្រោចទឹកអោយជោគ តាមរណ្តៅនីមួយៗ។

- គ-ការដាក់ជី
  - ដាក់ទ្រាប់បាត ៖ កំប៉ុស្តិ៍ ១០-១៥តោន/ហិចតា
  - ជីបំប៉នលើកទី ១ ៖ ក្រោយដាំរយៈពេល ៧-១០ថ្ងៃ
  - ជីបំប៉នលើកទី ២ ៖ រយៈពេល ៣ អាទិត្យក្រោយដាំ
- ដោយយកជីទឹក (លាមកគោ មាន ត្រាំជាមួយទឹក រយៈពេល

២០-៣០ថ្ងៃ) យកទៅលាយទឹករួចស្រោច ៧-១០ថ្ងៃម្តង ជួយ
អោយគ្រប់ចេញផ្កាបានច្រើន។

- ឃ-ការស្រោចទឹក
  - ដំណាំគ្រប់គឺមិនត្រូវការទឹកជោគជាំពេកទេ ។
  - ង-ការដាតចំណារ
  - ត្រូវដាតចំណារ ក្រោយពេលដាំ ១០-២០ថ្ងៃ ដើម្បី
ទប់ដើមកុំអោយដួល ។
  - ច-ការកាត់មែក និងស្លឹកចាស់
  - កាត់មែកផ្នែកខាងក្រោមចោលពី ៣-៤មែក
  - កាត់ស្លឹកចាស់ផ្នែកខាងក្រោមចេញពី ៨-១០ សន្លឹក
- ពេលគ្រប់មានអាយុ ៥០-៦០ថ្ងៃ។

ជំងឺសំខាន់ៗ

ក-ក្រុមជំងឺផ្សិត៖ ជំងឺរលួយកូនគ្រប់ ជំងឺអុចស្លឹកពណ៌ត្នោត
ជំងឺស្លូតដើមរលួយបូស... ។

វិធានការការពារ៖ បាចកំបោរសចំនួន ២៥០-៣៥០គ.ក្រ/
១ហិកតា ភ្ជួរលប់រយៈពេល ២អាទិត្យ ទើបរៀបចំដីដាំដោយ
បាញ់ថ្នាំម៉ាណែប (Maneb) ឬ ម៉ង់កូហ្សែប (Mancozeb)ឬ
កាប់តាន (Captan)មួយអាទិត្យម្តងៗ ចាប់តាំងពីសាបរហូត
ដល់គ្រប់ចេញផ្កា និងផ្លែ។

ខ-ក្រុមជំងឺវីរុស៖ ជំងឺដែលកើតបង្កឡើងដោយវីរុសអាចកើត
ឡើងដោយកំរើដោយសារការចំលងពីភ្នាក់ងារផ្សេងៗដូចជា
មមាចជញ្ជក់ស្លឹក ចៃជញ្ជក់ស្លឹក-ដើម និងរុយស ។

វិធានការការពារ៖ ដាំពូជផង និងកំចាត់សត្វល្អិត ដែលជា
ភ្នាក់ងារចំលងមេរោគ ។

សត្វល្អិតចង្រៃ

ដង្កូវស៊ីរូងដើម ដង្កូវស៊ីរូងផ្លែ ដង្កូវមូរស្លឹក និងកូនដង្កូវរបស់
អណ្តើកមាន១២ចំណុច។

វិធានការការពារ៖ ជ្រើសរើសពូជផងទ្រាំល្អ រៀបចំដីអោយ
បានត្រឹមត្រូវ ផ្លាស់ប្តូរមុខដំណាំ ជ្រើសរើសរដូវដាំដុះ ដាំមាន
ចន្លោះជួរ និងគុម្ពបានត្រឹមត្រូវ កាត់រំលូសស្លឹកចោលខ្លះសំអាត
ស្មៅនៅក្នុងចំការ។

៣. ការប្រមូលផល

ពេលប្រមូលផលគ្រប់អាចខុសៗគ្នា ទៅតាមប្រភេទ
ពូជរបស់គ្រប់។ ប្រភេទគ្រប់ផ្លែខ្លីដូចជា គ្រប់ពងមាន់ គ្រប់
ក្រាំងរមាស និងគ្រប់សណ្តាយផ្លែខ្លី គឺចន្លោះពី ៧០-៧៥ ថ្ងៃ
ហើយការប្រមូលផលអាចច្រើនលើក អាស្រ័យទៅលើការថែ
ទាំជាពិសេសដោយមានការកាត់មែក និងស្លឹកចាស់ចោល ដាក់
ជីបន្ថែម និងស្រោចទឹក។ ចំពោះគ្រប់វាមាន ទិន្នផលជាមធ្យម
គឺ គ្រប់ក្រាំងរមាស ១១-១៣តោន ក្នុង១ហិកតា គ្រប់ពងមាន់
ចន្លោះពី ៨-១០តោន ក្នុង១ហិកតា រីឯគ្រប់សណ្តាយផ្លែខ្លី
នោះពី ៧-៩តោន ក្នុង១ហិកតា។